

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

MUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

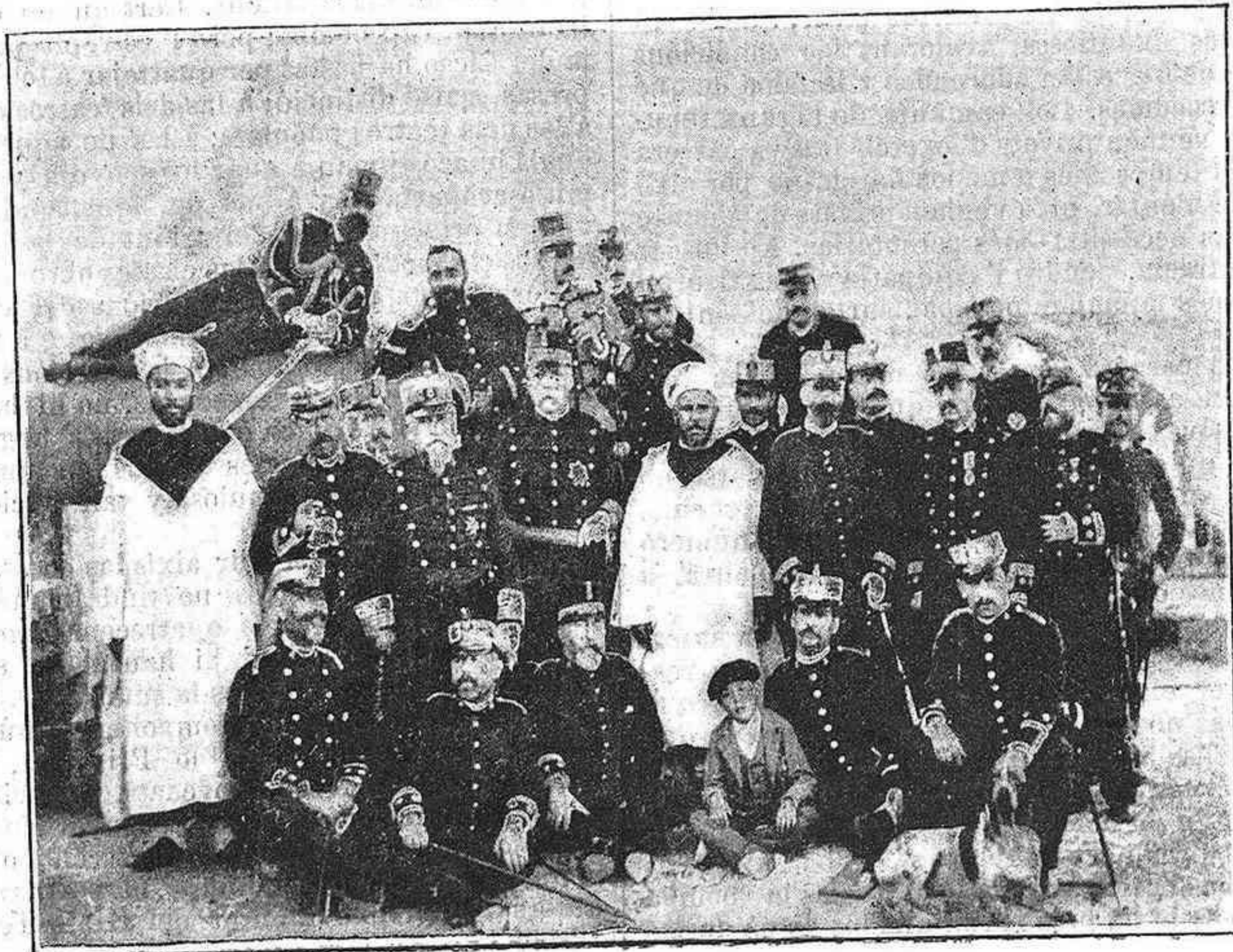
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

PÁGINAS DE LA GUERRA

L' HERÓYCH GENERAL MARGALLO Y 'L SÉU ESTAT MAJOR

(Fotografia feta avans de comensar la campanya.)

CRÓNICA

¿A quin número exacte ascendeixen las víctimas produhidas per la bomba disparada en lo Gran Teatro del Liceo?

Los morts que fins ars han sigut enterrats suman vintiun.

Los ferits, entre graves y leves, se calcula que no baixan de un centenar.

¿Y 'ls que á conseqüencia del susto, del disgust y de las emocións han caygut malalts? ¿Y tots los que sense fer llit de moment tenen dintre del cos los gèrmens de una de aquellas misteriosas malalties que van minant la naturalesa secretament, y á l' hora menos pensada 's manifestan en una forma alarmant, las més de las vegadas completament irremediable?

Molt difícil serà formar l' estadística completa y exacta dels estragos produhits per tan horrible atentat.

* * *

Pero apart dels morts, ferits y malalts, existeixen moltas altrás víctimas de un ordre distint, víctimas que si no pagan la festa ab la vida ó ab la salut, la pagan, en cambi, ab l' escassés y la miseria.

Es necessari coneixer lo teatro per dintre, com lo coneixém nosaltres, pera ferse cárrech del gran número de familias que guanyan un bossí de pa portant lo séu concurs á las empresas. Lo teatro com tots los negocis actius, exigeix l' empleo de un personal numerós que generalment no conta ab emoluments superiors als que percibeixen la majoria dels jornalers. ¡Y venen tan bé, son tan necessaris aquests recursos que favoreixen al número considerable de familias proletarias del teatro!

Al Liceo de Barcelona hi treballa á lo menos tanta gent com á una fàbrica regular.

Prescindeixin de las primeras parts, que 's fan pagar sous quantiosos, avalorant las condicions artísticas de qu' están adornadas y la fama de que venen precedidas. Los cantants de alguna reputació si 's veuhen privats d' exercir la séva carrera per algun temps més ó menos llarch, no per aixó deixan de menjar, ni 's veuhen privats de atendre á las sévas necessitats més perentorias. Ab buscar nova contracta, pendre l' equipatje y posarse en camí lo més prompte possible, surten del entrabanch.

Pero las corporacions y las dependencias que viuhén en la mateixa ciutat, que á Barcelona tenen las sévas familias, que d' aquí no 's poden moure, y qu' encare que poguessin trasladarse no trobarian en lloch més l' empleo que aquí tenen... ¿quina es la sort reservada á aquest gran número de infelissos, lo dia que per una causa ó altra, 's troban sense ocupació?

Los obrers de tots los estaments, que han suferit vagas forsosas, paralisacions y crisis, poden respondre per ells. No hi ha temps més trist que aquells dias negres de miseria y abandono en que l' home sense altre recurs que 'l producte del séu esfor personal desitja treballar y no pot, demana feyna y no n' hi donan.

Donchs en un cas semblant se troban avuy las 400 familias proletarias á las quals la bomba del Liceo 'ls hi ha pres materialment lo pá de las mans.

¡Quatre centas familias!... ¿Creuhen que 'l número es exagerat?

Acudin á la administració del teatro y 'ls dona-

rán la nómina corresponent á l' orquesta y á la banda; al cos de coros y al cos de ball; á la comparseria y als empleats de la maquinaria; als porters y als acomodadors; als sastres y als gasistas ó lluminaris; als atressistas y als empleats de la guarda-ropia; als pintors y als perruquers; als encarregats del despaig y als dependents de l' administració, y veurán si no suman quatrecentos ó si encare escedeixen de aquest número.

Tots ells, en aquesta estació trista de la tardor, preludi de la més trista encare del hivern, veyan, com cada any, la inauguració de las funcions del Liceo ab la simpatía ab que 's mira sempre tot recurs que ajuda á viure, y avuy ¡ay! si cada maledicció que llensan sobre 'ls autors de la séva desgracia, tingués la forsa de una bomba de dinamita, la suspensió de las garantías constitucionals y 'ls esforços de las autoritats y de la justicia encaminats á perseguir als culpables foran totalment innecessaris.

* * *

Pero 'ls proletaris del teatro no son sols los que viuhén directament del sou que percibeixen; n' existeix ademés un número incalculable que no han de tardar á sufrir las funestas conseqüencias del atentat.

Los efectes de aquella bomba anirán sentintse ab més ó menos lentitut en un gran número de industrias que acostuman á rebre del Liceo un impuls considerable. Sastres, modistas, sombreroers, sabaters, guanters, joyers, camisers, un sens fi d' oficis que ordinariament donan ocupació á numerosos brassos, distribuhint entre 'ls treballadors cantitats de importancia, no podrán menos de ressentirse de que 'l Gran Teatro tinga tancadas las sévas portas. ¿Y qui indemnisa á la má d' obra de tots aquests perjudicis?

Aixó per lo que respecta al Liceo.

Ara 'ls demás teatros están en camí d' experimentar resultats idéntichs. Cert qu' en ells no hi ha estallat cap bomba; pero l' estrépit pavorós de la del Liceo ha bastat per quartejar á totas las empresas, sense distinció; á las dels teatros de luxo y á las dels teatros populars; á las de aquells en los quals hi acostuman á anar los senyors y la classe mitja acomodada, y á las de aquells altres que viuhén principalment del tribut de las personas de posició modesta y de las classes obreras.

Per aquests últims las funcions del diumenje eran de proba, y aquesta proba sigué á tot arreu per tot extrém deplorable. A las funcions del diumenje, sempre tan favorescudas, no hi havia casi ningú, com si 'l pánich ó la tristesa s' hagués apoderat de totas las classes socials en una ciutat, com la nostra, tan populosa y tan aficionada al teatro.

De manera que á seguir aixís las cosas, las empresas de tots los teatros no tindrán més remey que plegar; y llavors als quatrecentos *huelguistas forsosos* del Liceo se n' hi haurán de afegir de vuit á noucents més, qu' es la suma total, que, segóns càlculs aproximats, componen lo número de las personas ocupadas en lo Principal, Romea, Circo, Eldorado, Tívoli, Novedats, Granvia, Circo Equestre Barcelonés y Circo Espanyol Modelo.

Noucents y quatrecentos ¡mil trescents obrers en vaga! ¡Mil trescentas víctimas més causadas pels autors del horrible atentat del Gran Teatro del Liceo!

* * *

No 's dirá pas que aquests datos basats en xifras tot lo exactas possible, sigan cavilacions ó

¡ELECCIONS!

Grans jochs de mans per diumenje, à la Casa de la Vila.

—¡Veniu, electors senzills!
Tot se fa ab legatitat...
¡Miréu per allí hont vulguéu!
¡No hi ha cap vot amagat!

Los primers podrán estarse d'assistirhi indefinidament sense que se 'n resenti la seva salut, ni 'l seu benestar material. En cambi, pels últims, la paralisió implica la miseria, la desesperació, la mort.

Perque costará molt restablir la tranquilat y atreure de nou à la concurrència à uns sitis de reunió ahont tals perills se curren y ahont tan tristos y penosos recorts se suscitan. No es lo mateix un teatro que una fleca, que una carniceria, que una taberna ó que una tenda. Que tots los anarquistas junts y triufants digan un dia:

—S' ha acabat: no hi ha pá, ni carn, ni vi, ni vianda de cap classe, baix pena de bomba ó de petardo.

Y à pesar de aquesta prohibició, l' home més pacífich y cobart anirá à provehirse de una manera ó altra, fins si convé expossant la pell, perque per la vida 's pert la vida.

Pero ¿al teatro? ¿Quina necessitat tan imperiosa obliga al home à anarhi? S' hi va generalment per distracció, per pasatemp, per divertirse ¿y qui 's diverteix, ni qui 's distréu creyentse tenir la vida al encant ó recordantse de certas escenas tan trágicas, com abominables y espantosas?

De manera que baix aquest punt de vista, mentres los que poden gastar s' están de ferho, y 'ls que tenen medis de concorre al teatro deixan de assistirhi, 'ls infelissos que n' han de viure son los únichs que sofreixen las conseqüencias de aquest estat anormal, quedantse sense ocupació, sense pa, y sense medi de procurarse'l.

***

¡Quina irrisió!

L' anarquisme es una de las mil manifestacions que tendeixen en concepte dels seus partidaris, à millorar l' estat de las classes obreras.

càlculs infundats, que no deuen pendres en compte.

Y 'ls autors de la lúgubre hassanya 's figuravan en la ceguera dels seus odis ferir solzament à las personas acomodadas que tenen medis de fortuna per permetres assistir à la inauguració de las funcions del Gran Teatro! Y 's creyan ferir únicament à la odiada burgesía!...

¡Insensats!... ¿No saben encare que la societat es un encadenament de interessos, de tal manera dependents uns dels altres, qu' es de tot punt impossible atentar à cap d' ells sense que 'ls demés se 'n ressentin?

Precisament lo teatro, pels que poden gastar es un article de luxo, mentres que únicament pels qu' en ell treballan constituheix un article de primera necessitat.

¡Valent millora la que 'ls proporciona, al fer us de la dinamita y del terror!...

Si 'ls que tals atentats arriban à cometre no tinguessen clamant en contra d' ells la sanch de personas inofensivas horriblement sacrificadas, los mateixos obrers, los pobres proletaris del teatro, al trobarse avuy, y no per culpa séva, sense pa, sense recursos y ab l' atmósfera massa saturada de pánich, perque pugan pensar en molt temps ab la normalisació del seu honrat treball, podrán dirlos sempre:

—Contempleunos: nosaltres som las vostras victimas. ¿Qu' hém de menjar? ¿Dinamita?

P. DEL O.

A UN GUENYO

Jo no dich qui ni qui no

Encare que tothom te regoneix talent y perspicacia á tort y á dret. no cregas que 't dediqui aquest sonet perquè, respecte á tú, pensí 'l mateix.

Per mi, lo teu talent, res ofereix de nou, per darte 'l nom de sabi fet; lo medi que has usat no trobo net y aixís en publicarho poso greix.

Si tú sabs algo mes que certa gent, aixó no es cap secret del altre mon, puig com totas las cosas vas veyent á un temps dugas vegadas tals com son, dos llibres d' un plegat pots estudiá tenintne tant sols un á cada má.

INDALECI CUCARATXA.

LO TELÉFONO

I

—¿Vosté no té teléfono?

—No senyor.

—¡Oh! Pues no sab lo qu' es viure cómodament y á la moderna.

—¿Cóm, com? Explíquimho.

—Lo teléfono es lo resúm, l' abreviació, la síntesis dels progressos del sigle. ¿No 'n té? Donchs viu com un anacoreta, com un ser abandonat en una isla deserta, com un verdader salvatge aïslat en mitj de la civilisació.

—¿Y si 'n tingués?

—Llavors los horisonts de la existencia se li aixamplarian com per encant. Lo teléfono ho arregla tot, ho facilita tot, ho aplanat tot. Ab lo teléfono no hi ha dificultats, ni inconvenients, ni distancias.

—¿De veras?

—¡Y encare ho dupta!... L' home que té á la seva disposició un aparato d' aquesta naturalesa, está en comunicació ab tot lo món y disposa com qui diu de totas las foras vivas del país. ¿Vol menjar? Toca 'l teléfono y crida á la fonda: «Necessito tantas perdius, tantas llagostas y tantas croquetas de gallina.» ¿Vol beure? Pica 'l teléfono d' un magatzém de licors: «Envíhim quatre botellas de Burdeos, quatre de Sauterne, quatre de Jerez y quatre de Champagne.» ¿Vol vestirse? Avis á cal sastre: «Vinguin á pèndrem la mida d' un traje, de dos, de tres...» ¿Vol calsarse? Al teléfono del sabater. ¿Vol cubrirse? Al teléfono del sombrerer...

—¿Y si un no té diners per pagar totas aquestas cosas?

—Truca al teléfono d' un amich, y li enmatlleja cent duros.

—¡Psé!... La idea, en principi, no 'm desagrada; pero 'ls amichs, los sombrerers, los sabaters, los sastres, los licoristas, los amos de fonda ¿ja tenen teléfono?

—¡Es clar que 'n tenen, sant cristiá! ¡Si ara com ara probablement l' única persona que no 'n té es vosté!...

—¡Ah! ¿si?

—Lí asseguro.

—Donchs... no 'n parlém més. ¡Vaig desseguida á manar que 'm posin teléfono.

II

—¡Ja 'n tinch!

—¿De qué?

—Acabo de ferme instalar teléfono á casa.

—¿Y de qué serveix aixó?

—¿Tan atrassat está?... ¡Oh! es una ignorancia imperdonable, terrible. ¿Qu' es lo més precis á la vida material?

—Lo pa del día.

—No senyor: es l' ayra. ¿Y lo més indispensable á la vida moral?

—¿La... la religió?

—¡Lo teléfono, home, 'l teléfono! Una persona sense teléfono es un infelís, un cafre, un trasto, una cosa.

—Es que...

—Deixis d' escas y caborias. Jo tampoch ne sabia res de totas aquestas ventatjas é innovacions; pero afortunadament un amich va obrirme 'ls ulls, posantme de relléu las innumerables y prodigiosas comoditats que 'l teléfono proporciona, y avuy per fi 'l tinch colocat á casa meva y á la disposició de vosté.

—Donchs... quan vosté n' estigui ben bé al corrent y entengui tot lo mecanisme y manipulació del aparato, si aquestas grans ventatjas de que 'm parla 's confirman, m' hi ensinistrará, ho probaré baix la séva direcció... y me 'n faré posar á casa...

—¡Ab molt gust, ab remoltissim gust!... Ja veurá llavors lo qu' es viure y entrar en lo concert de las modernas conquistas de la ciencia!...

III

—¿Cóm estém?

—Bé, gracias á Deu: una miqueta de mal de caixal; pero no es res; cosas del cambi de temperatura: ja hi estich acostumat...

—¿Y 'l teléfono?

—¡No me 'n parli!...

—¿Qué vol dir?

—Res: que fassi 'l favor de no parlármem. Lo dia menos pensat pujo al terrat y arrenco pals, fils, xicras, aparatos... tot lo que tingui relació ab aquesta calamitat acústica.

—¡Y aixó! ¿No deya vosté que...

—Jo repetía lo que m' havían dit á mi; pero ¡ay! la teoria es per lo que veig, una cosa molt distinta de la práctica.

—¿Per qué? ¿Qué li passa?

—Que desde que tinch teléfono no dispo de temps per res, ni logro enténdrem ab ningú. ¿Necessito comunicació ab lo metje? M' hi posan ab un fabricant de formas de sabata. ¿Demano parlar ab un amich? Me fan enraonar ab una persona qu' no conech. Hi ha moments en que toco 'l timbre y á la central dormen; altrás vegadas potser no dormen... pero no 'm contestan; altrás me diuhen que la línea está interrumpuda; altrás sense que m' ho diguin, me trobo ab que ho está. Quan plou, los aparatos no funcionan; quan fa vent, tampoch; quan llampega, menos... Devegadas la campaneta 'm truca: «¿Qué hi há?» «¿Cóm té las fotografias?» «¿Jo?...» «Si: ¿no parlo ab lo meu retratista?» Es un abonat que m' ha pres per altre. A lo millor estich enraonant telefónicament ab algú, y sento que una veu desconeguda 's barreja ab la conversa ab mots incoherents. «¿Qui es aquest que ara parla?» dich á aquell ab qui converso... «¿Qui vol dir?» replica ell... «¡Aquest, aquest que diu que á las onze vingui!» «¡No sé de qué se las heu: aquí no hi ha ningú més que jo!» Es que 'l meu fil toca ab algun altre que també está funcionant, y s' ha establert una confusió de corrents y conversas de quatre personas...

—Es dir que...

—Que 'l teléfono es una cosa molt hermosa, molt sabia y molt admirable; pero...

—¿Qué?
—Pero no serveix per res més que per fer tornar tarumbas als abonats.

A. MARCH.

MARE Y FILLA

I.

Famolença, descalsa y mal vestida,
pel mon va caminant
sufrint contrarietats, torments, disgustos,
desdenys y desenganys.
Del dematí á la nit ab greu congoixa
de porta en porta va,
y ab accent que de dol lo cor omplena,
demana un tros de pa.
Y en mitj dels sufriments que l' aniquilan
recorda ab dolor gran

que sa filla té l' or á mans vessadas
y joyas y brillants.

II.

Ben menjada, vestida ab elegancia
y derrotxant en gran,
sens pensar en demá, la vida passa
la salut malgastant.
Te galans que l' adulan á tot hora
te cotxes, te criats,
dona grans recepcions, banquets suntuosos
vetlladas y saraus.
Y en mitj de l' opulencia que la volta
y de plahers semblants
no pensa que sa mare ¡desdixada!
demana caritat.

J. Usón.

A LA TABACALERA

Projecte que á corre-cuyta, pot acabá aviat la lluyta.

En lloch de donar tabacos
als que á Melilla se 'n van,
¡vegin de darne als riffenyos,
que aixis tots reventarán!

¡POBRETA!

Si fos possible deixar estar los recorts oblidats en lo camí de la vida com deixa estar lo feix de brósta 'l llenyatayre al veure al guarda-bosch desde un tros lluny, ara no 'm vindrian á ma memoria tristos pensaments que me afligeixen l'ànima.

Lo recort de ma pobre filla me atormenta nit y dia; somiant, á voltas la veig tan hermosa com un àngel, sento sa veu suavíssima, passo la ma per sos cabells sedosos, beso sont front de verge, parlo ab ella ab carinyo... y quan me desperto y en la foscor de la cambra 'm trobo sol, sol ab la séva imatge grabada en lo cervell, se apodera de mí una angunia tan horrible, un desconsol tan gran que s' ompla mon cor de amargura, brotan llágrimas de mos ulls, y entre la anyoransa que 'm mata y la pena que me ofega, se van encadenant en ma memoria 'ls recorts de una ditxa passada, impossible de tornar perque entre 'l passat y 'l present la mort s' hi barreja pavorosa.

...; Quinas vetlladas de istiu passavam mes deliciosas! En havent sopat anavam al terrat á pendre la fresca.

¡Quin atractiu mes grandíós ofería á la mirada lo cel atapahit d' estrelles! Unas brillavan com mirada de dona enamorada; altrás mitj clucas com lo postrer esguart del agónich. La claror de la lluna blanca y hermosíssima se embrancava pe'ls arbres de la vora teixint sos raigs un vel delicadíssim que s' extenia damunt de las montanyas. Lo fullatje espés, tendre y fresquívol dels oms venia á besar las clavellinas y rosers, qu' ella cuidava afilarats en la barana del terrat. Lo rossinyol cantava al entorn de la famella que covava; las fullas petonejadas per l' ayret sutil que venia del bosch carregat de aromas, se extremian suaument fent una remor dolcíssima. Y aquella esplendés, aquella hermosura, aquella armonía de la naturalesa endormiscada semblava l'ensar un alé misteriós que omplia lo cor de ditxa, 'l feya batre á compás y feya gosar al esperit de un pláher inexplicable.

¡Ab quína entonació mes dolsa, ella interrompia la quie. ut de la nit! Sa veuheta de àngel, que encare sembla sento, vibrava en la atmósfera tranquile; las notas claras y argentinas, sortian de sos llavis virginals, queyan en mon cor com gotas de dolsa mel, s' espargian per lo ambient com un ruijat de perlas y anavan á barrejar-se en lo brancam dels oms ab lo fregadís de las fullas; en la torrentera, ab los refilets del rossinyol; en las flors, ab lo perfum de sas corolas, y allá baix sota 'ls pollançres, ab lo rondineig de la font...

Las flors sense ningú regarlas han mort; los testos se han trencat. Los oms han envellit, sos secalls gemegan quan lo vent els gronxa.

Lo canari, sense sentir la séva canturia ha enmudit, y com anyora 'ls pinyonets qu' ella ab la boca li peixia, está arrufat, arraulit en la saltadora, sempre piulant de baix en baix.

¡Los gossos y 'ls gats, cóm se 'n recordan las bestiolas! La «mixeta» sempre dorm en la cadira qu' ella solia seure, y 'l «farell» rotllat al peu de la porta de sa cambra sembla aguardar qu' ella surti.

Las gallinas venen cloquejant per rebre de sas mans las molletas y sagó que cada día amorosamente las hi donava, pero se 'n tornan tristotas y capbaixas al veure que ningú 's recorda d' ellas.

...¡Ah! y com han anat cayent mos cabells desde que sos ditets no 'ls acarician! ¡Cóm se ha anat

arrugant mon cor desde que no reb lo contacte de de sos llabis tendres! ¡Y mon cor? ¡Oh mon pobre cor qué trist, qué marcit batega dintre 'l pit desde qu' es mortal!

QUIM ARTIGAYRE.

CAPRITXO

Jo y ma muller la Tomasa,
mas fillas María y Rosa
y una nena molt hermosa,
som tota la gent de casa.

Tinch un piset de poch gasto,
tot pintat y bastant fi,
bona vista, y per dormí
ab tres quartos sols, me basto.

La María ab sa germana;
com marit de bona mena,
jo, ab la dona; y fa, la nena,
nona ab una nina nana.

JAUME VILAR.

GUERREROS

Ara com ara, no 's veu altra cosa.

Tothom es guerrero; pero no guerrero de nyigui-nyogui, bo únicament per fer lo que li manin y apuntar al enemich ab més ó menos trassa; no: cada ciudadá es un Moltke, un Napoleon, un táctich y estratéghich de primera forsa.

Podrá ser que aquí s' acabin los soldats; pero 'ls generals!... A jutjar per la brotada de genis militars que per tot apunta, tenim provisió de Prims y O'Donnells per tota la vida

Los negocis de la guerra del Riff passen de má en má y de boca en boca ab una tranquilat y suficiencia que deixan blau.

—Lo govern—diu un que ha comprat tots los planos de Melilla que han surtit—lo govern es un burro. Mentres no fortifiqui 'l Gurugú y bombardeji Constantinopla, no farà res.—

Perque per aquests senyors, turchs, árabes y moros son poch més ó menos lo mateix. Segons ells, entre la Meca, la Sublime Porta y Marruecos, hi ha un contuberni espantós que 'l govern espanyol está obligat á desbaratar á canonadas.

Ja 'ls poden anar ab observacions sobre las diferencias que separan aquestas nacions; no 'n surtirán.

—Tan bonas pessas—diuhen ells—son los moros, com los turchs, com los árabes. Si hem d' anar á tenir compliments als uns ó als altres, tant se val que pleguém. ¿No hem declarat la guerra al rifeño? Donchs llenya á tots los que portan turbant y usan mitja lluna per tot dia.

Los projectes del govern son analisats y posats en ridícul avants de que aquest los fassi públichs.

—¡Teniu!—exclama un que 's creu que Ceuta y Melilla son com qui diu lo Pla de Palacio y la Barceloneta:—veyeu si aixó que fa en Lopez Dominguez no es perdre miserablement lo temps.

—¿Qué? ¿qué fa?

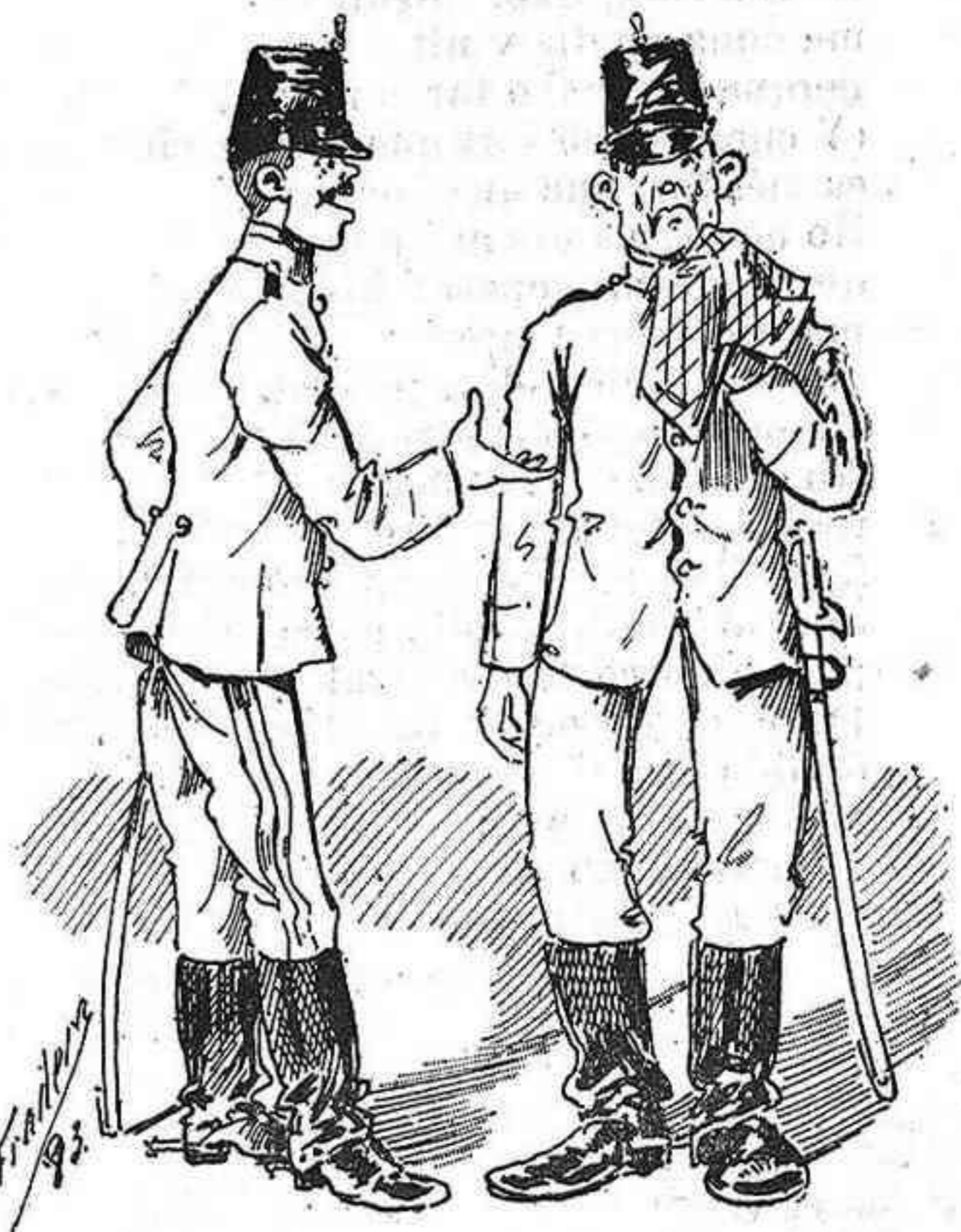
—Diu que no vol deixar atacar decididament als moros fins que á Melilla hi haja vint ó vinticinch mil soldats. ¿No sería millor, en compte d' enviarlos tots á Melilla, ferlos desembarcar en diferents punts del Africa, uns per la part d' Egipte, altres per las Canarias, altres per Tetuan y caure sobre 'ls rifeños per sorpresa, rodejantlos, co-

AVANS DEL EMBARCH

—Tingui, noy, aquí li regalo aixó...
—¿No li sería igual regalarme una *pacatilla*?

—¿Que tens por que súas?
—¿Jo?... Suo d' angunia al pensar ab la monumental pallisa que aném á clavar als riffenyos.

pantlos completament y portantlos tots presos á la *cárcel* modelo de Madrit?...—

De plans de campanya com aquest, demanin. No hi ha *guerrero* que no 'n tingui tres dotzenas pèl istil... ó encara pitjors.

—La guerra—diu un—ha de ser sense quartel.

—¿Y donchs, ahónt s' allotjarán los soldats?

—Vull dir que al moro que s' agafi se l' ha de passar per las armas... ó fusellarlo, qu' es mes breu y senzill.—

Per moltes personas, després de la mort de 'n Margallo, 'ls generals que s' han lluhit més á Melilla son dos.

—¿En Macías y l' Ortega?

—No senyors; en Macías y 'l conde del Venadito... Un ho deya:

—¡Després dirán que 'ls nobles d' Espanya no tenen sanch á las venas! Mireu aquest conde ab quin salero está foguejant als moros de nit y de dia.—

Y quan li van fer notar que 'l *Conde del Venadito* es un barco, exclamá:

—¡Jo 'm creya qu' era una persona!—

Lo mateix que aquell altre *guerrero* de barberia y taula de café, que al sentir dir que acabava d' arriba 'l correu de Manila, s' apressurá á anar al port per veure si algun mariner li portava noticias frescas del moro.

Lo bon minyó estava en la pia creencia de que Manila y Melilla eran una mateixa cosa.

MATÍAS BONAFÉ.

¿QUE DIUS?

Avuy que 'm sento inspirat que la vena m' ha picat (y que la son no m' apreta)

—Allí vaig jo.... ¡Ara veurán los moros si 'ls espanyols estar gallinas!..

la ploma som agafat
pera parlarte Loleta.
No 't vull parlar pas d' amors,
de ninetas, ni de flors
perque aixó ja es cosa vella,
ni de desenganys de cors
será avuy una cantarella.

D' una cosa 't vull parlar
 que lo cor t' ha de trencar
 (si es que 'l teu cor no es de roure,
 ó bé no m' has d' escoltar
 lo mateix que qui sent ploure.)
 D' una cosa, que, neguit
 me dona de dia y nit
 perque en dirho tardo massa.
 (Y encar tinch sort que 'l méu pit
 es més fort que una corassa.)
 No ho diguis pas al Pauhet
 que aquestos versos t' hi fet
 per dirte una tonteria;
 que si ho sabés ell... ¡pobret,
 del méu cap hont pararía!
 Ab aixó donchs, óume bé
 recórdat del que 't diré
 (que hi va ma honra compromesa)
 que no 's cregués ell, potsé
 ¡que li busco la promesa!
 Doncas bé, Lola; 't vull dí
 ó milló, 't vull preguntá...
 per acabá de patí:
 ¿'t casarias ab mi
 si ell se 't moria demá?

CANTOR DE CATALUNYA.

Per lo que respecta á la present senmana casi podríam suprimir del tot aquesta secció del nostre periódich.

¡Teatros!...

A pesar dels anuncis que deyan que 's representaria tal ó qual producció, en tots ells s' ha representat la mateixa: un' obra muda é invisible que podria titularse: *La por guarda la vtnya*.

En la séva interpretació ha fet de primer galán *Lo Pánich* y *L' Escama* de primera dama.

Dels resultats materials de aquesta representació, qui podria darne compte ab més eloqüencia son las arcas de las empresas, que de segur no olvidarán may més la senmana que acaba de transcorre, digna de ser calificada de senmana negre y terrible.

* * *

PRINCIPAL

S' ha anat aplessant l' obertura qu' estava senyalada per la senmana anterior.

No en vá 'l Teatro de Santa Creu es molt vell, per estar carregat d' experiéncia y compendre la veritat del ditxo: *Quan vegis la barba del vehí cremar...* etc. etc.

CIRCO

Res de nou.

No li faltava sino 'l mal trago de la bomba del Liceo per acabar de agravarse en sa malaltia mortal de necessitat.

ROMEA

Anuncia freqüents funcions de broma...

«¡Si, sí, vaja, podem riure!
 ¡Cóm las cosas van tan bé!...»

* * *

Obras en porta: *Carlos I*, del Sr. Rovira, y *La Mare de Deu del Mont*, primera producció del co-

negut escriptor Sr. Godo, á qui desitjém més fortuna com á autor dramátich que la que ha tingut com á candidat á diputat á Corts.

TIVOLI

Tancat durant molts dias, anuncia la séva reapertura ab la sarsuela *Las mil y una noches*.

Las representacions de *El siglo que viene* s' han acabat, com si en aquests temps de terrors anarquistas no convingués mirar massa endavant.

NOVEDATS

Aquí s' ha estrenat una pessa dels Srs. Manuens y Mestres, titulada *Criéu fills...*

Va passar, lo qual no té res d' extrany, perque en lo teatro no hi havia més que las cadiras de *rejilla*, y aquestas no xiulan, ni aplaudeixen.

ELDORADO

Un altre estreno: *El cornetilla*, lletra dels senyors Perrin y Palacios, música del mestre Marqués.

Es una de tantas obras com molts n' hi ha en en lo repertori de las produccions més usuals en los teatros per horas, falta de novedat, d' espontaneitat, de gracia y de frescura.

Los autors buscan l' aplauso y no acertan á trobarlo.

Ja se sab: en aixó com en tot, més val caure en gracia que ser graciós.

GRAN-VIA

La reproducció de *El bisabuelo ó la familia Fauvel* donará bons resultats aixís que la gent s' animi á tornar als teatros. Se tracta de un melodrama interessant, plé de ternura y d' emoció. Lo Sr. Tutau hi desempenya ab gran perfecció 'l paper de vell de cent anys.

* * *

La parodia del drama *Mariana*, escrita pel senyor Rovira y Serra ab lo títul de *La Nana*, ha sigut completament del agrado del públich.

Seguint ab bastanta fidelitat las peripecias del drama original, l' autor ha combinat una acció molt graciosa y animada que 's desrolla entre castanyeras, drapayres, burots y altres personatjes parecuts, donant lloch á situacions que ab freqüencia arrenca las riallas del públich.

Lo Sr. Rovira y Serra, cridat ab insisténcia pels aplausos dels concurrents, hagué de surtir á las taulas al final.

La execució inmillorable. No citém noms perque la llista seria massa llarga: bastará dir que tots van estar perfectament.

CIRCO EQUESTRE

Ha acabat los turrons.

R. I. P.

N. N. N.

PLANYS D' UN PINTOR

Lema: ¡Quin artista!

Jo soch un artista
 de lo bó y millor;
 puig ningú no 'm guanya
 per gust y afició.

L' Art ha sigut sempre
 un bon amich méu;
 amich que jo estimo
 com si fos un Déu.

La sórt malehida
 de mí s' ha allunyat,

Blanco Coris

SOLDAT DE CABALLERIA: DRAGONS DE SANTIAGO (l'el nostre corresposnal especial en Africa).

puig ab ma familia
visch dalt d' un terrat.
Y encare que ocupo
un lloch ¡ay! tan alt,
de mí, per més pena,
ningú 'n fa cabal.
Més quan al terrat jo pujo
diligent,
crech que al cel del Art m' enfilo
dolsament.

Jo l' art de Murillo
cultivo ab acert;
jo pinto bons catres
de viu color vert.
Parets emblanquino,
quan no se que fé',
y pinto retauls
s' hi m' ho pagan bé.
També pinto àngels,
capellas, xiulets,
sants de terra cuyta,
bous, galls y porquets.
Y pensant trobarme
de la gloria al cim
à tot' hora canto...
¡los goigs de Sant Prim!
Pero encar' que pintant passo
mil tropells,
los colors may no abandono,
ni 'ls pinzells.

Per més que las donas
m' han engrescat tant,
que m' hi vist per ellas...
la vida al encant,
jo de dona núa
may cap n' hi pintat,
perque fent tal cosa
faria un pecat;
pecat que 's castiga
ab lo foch etern
y ab los més terribles
torments del infèrn.
Y encare que ab manya
me vulguin tentar
los astuts dimonis
per ferme pecar;
pintar donas despulladas
jo no puch...
¡perque soch de l' Academia
de sant Lluch!

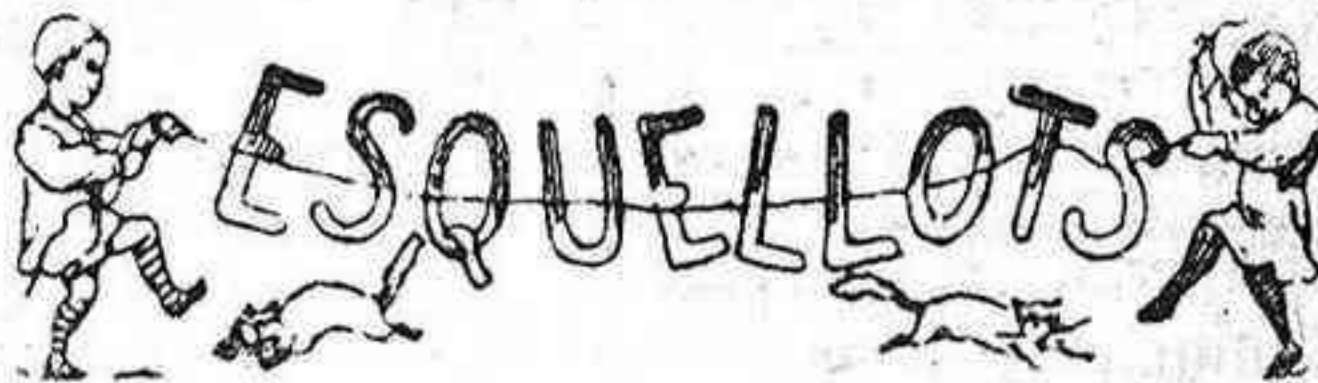
Vol ma fantasia
un nou y ample camp;
aqui busco fama
y sols trobo *fam*.
També aqui alguns diuhen
que jo soch molt car,
perque, per desgracia,
no hi ha amor al Art.
¡Ah! ¡Jo prou voldria
anarme 'n ben lluny,
per fer la fortuna
que va fé 'n Fortuny!
Jo á Roma 'm veuria
cobert de llorer;
pero pe 'l viatge
no tinch cap diner.
Y á tenir la bossa buyda
jo m' avinch...
¡perque crech que sent artista
tot ho tinch!

Com que pintant guanyo
poquets dinerons,
la méva senyora
me busca rahóns.
Quan ella s' enfada
no 'm fa gayre goig,
perqué 'm diu paraulas
que 'm fan tornar roig.
Diu que la faig viure
dalt d' un colomar;
me diu pinta-monas;
pintor del secar;
Talós, sabatassas,
ruch, trompa, mussol,
tanoca, tanasi
¡y artista bunyol!
Mes sentintla no l' escanyo
com un gat,
perque tinch un cor d' artista
¡massa honrat!

A més d' una dona
de tant poch cervell,
tinch sis bordegassos
que 'm llevan la pell.
L' un trosseja vidres
y 's fa sanch als dits,
l' altra trenca pisa
y 'ls demés fan crits.
Jo prou reparteixo
cops de sabatot;
pero llavors arman
molt més esbalot.
Los pobres que viuhen
à sota 'l terrat
furiosos com feras
mil queixas m' han dat.
Pero mentres ells s' exclaman
ab calor;
jo 'm distrech remenant ollas
de color.

Lo duenyo del quarto,
que jo tinch llogat,
quan me veu se posa
rabiós y enfadat
perque no li pago
fa un any lo lloguer
y diu que jo fumo,
¡ves que 'n té de fer!...
A més es un amo
tant mal educat,
que ab rabia algún dia
fará un atentat.
Puig com qu' es molt frèstech
y té 'l gènit fort,
diu que ab un mal tanto
me vol deixar mort.
Sens pensar que quant jo falti,
¡llamps y trons!...
¡faltará al mon un artista
dels més bons!

FRANCISCO LLENAS.

La reunió de la Junta municipal del Cens, que tingué lloch á la Casa Gran lo diumenje passat, al

D' ACTUALITAT

¿Será que 'ls ministerials, com á més lleugers van á sobre?

—Quan aixó d' escurar pisos
ja no 't dongui prou pinyó,
¿cóm te camparás la vida?
—Potsé 'm fassi regidó....

objecte de procedir á la designació de interventors, prejutja 'l resultat de las eleccions que han d' efectuar-se lo diumenje próxim.

La máquina electoral, al efectuar los trabajos preparatoris de la elecció, va marxar ab gran finura, sense sotrachs, sense grinyols, sense dificultats de cap género.

¡Se coneix que l' havian untada molt!

***

La designació de interventors se fá pels candidats favorecuts per la sort.

¡Y vegin lo que son las cosas!

La sort, diumenje estava decididament inclinada en favor dels ministerials. Per cada candidat de oposició que sortia de l' urna 'n sortian á lo menos quatre de ministerials.

A mitj día va servir-se un ápat suculent en obsequi de la Junta del Cens, dels fusionistas y dels seus aliats de totas menas y categorías.

Alguns candidats que tenen, segóns diuhen, l' elecció assegurada, van portarse com uns héroes, menjant y bevent ab verdader appetit.

Al públich aquesta es l' hora qu' encare no li han dit *aquesta boca es meva*.

Pero en cambi ja ho han dit de sobrasá las viandas de ca 'n Martín.

—¡Oh fondista de gran fama! diuhen que li han dit á solas —prepari las cacerolas, que volém cumpli 'l programa.

***

Y la Pubilla, qu' es qui ho paga tot, distreta ab lo de Melilla, aterrada ab lo de la dinamita, sense donar una mostra de virilitat encaminada á evitar que 'l seu mermat patrimoni acabi de convertir-se en un berenar de rifenyos.

¡Qué s' hi ha de fer!

Diguém ab los moros:—¡Estava escrit!

Diumenje vá celebrarse un concert en lo Palau de Bellas Arts per l' Associació de coros de 'n Clavé, destinant-se 'l producte de la festa al socorro dels ferits de Melilla.

L' acte 's veje bastant concorregut, tant que pot dir-se que aquesta sigué l' única funció del diumenje que lográ atreure alguns centenars de personas.

Per fortuna 'l terror anarquista no ha pogut arribar encare á neutralisar las expansions del patriotisme.

***

Del concert devian formar part algunas pessas d' orga; pero no sigué possible executarlas, per-

que las orgas del Palau de Bellas Arts estavan desarregladas.

¡La cansó de sempre!

Quan se necessitan no serveixen.

¡Y tant que van costar de compra!...

Pero son delicadas, y ab una mica d' ayre 's costipan, y ab una mica de humitat agafan reuma.

¿No seria hora de veure si fora millor trasladarlas de una vegada á la capella del Cementiri?

La neu ha comensat á coronar molts de las montanyas de Catalunya, desde las dels Pirineus á las de Prades.

Y aixó succeheix en una estació del any, en la qual deuría reynar l' estiuhet de Sant Martí.

¿Cóm velen que las cosas del mon vajan confor-

mes, si hasta la naturalesa sembla que haja perdut la carta de navegar?

Dona gust veure en los baixos de la Casa Gran las llistas electorals encofurnadas en lo siti més fosch del vestibul.

Los electors que desitjan consultarlas per enterarse de si ells hi figuran, no tenen més remey qu' encendre mistos y girar fulls, ab perill de cremarse las puntas dels dits.

Sort que al peu de cada llista hi ha la firma del alcalde, y aquesta firma ho diu tot.

M. ENRICH.

¡Se'n riu!

Lo número pròxim de *La Campana de Gracia* serà extraordinari y tindrà un gran interès, com tots los que porta publicats densá de la guerra del moro.

La *Campana de Gracia* conta ab diligents corresponsals, que ab sos dibuixos y sos escrits proporcionan una gran atracció al popular semanari.

* * *

Y á oropósit: tots los seus col·laboradors quedan invitats á pendre part en l' *Almanach de la Campana*. Fins al dia últim de mes tenen temps per enviar los originals que s' estimará siguin curts, vius y sobretot intencionats.

Ara que la persecució dels dinamiters exigeix la necessitat de contar ab una policia intel·ligent, ben retribuïda y millor organizada, trobo oportú reproduhir un retall de una *Revista de Madrid*, que ja fa molt temps va veure la llum en lo *Diari de Barcelona*, suscrita per M. C.

Diu aixís:

«Un amich meu que ha sigut alt empleat en Governació, després de haver passat per distints governs civils, em contava detalls del cos d' ordre públich que revelan que la desorganización es lo seu medi ambient.

»Avants, las nóminas se pagavan per una llista en la qual constavan los noms de tots los individus, autorizada pel governador; y com bastava 'l seu *visto bueno* pera que la tesoreria abonés l' import total de la nómina sense comprovar l' existencia de tals individus, se dava 'l cas de que molts siguessen suposats y altres haguessen deixat de pertanyer al cos feya molt temps.

»Aixó no impedía que seguissen cobrant los seus havers, que 's destinavan en unas provincias á pagar lo cotxe del governador y en otras los seus àpats.

»A un conegut meu 'l convidá á esmorzar lo secretari de cert govern civil, y li digué ab estupenda frescura:

—»Cada dia per esmorzar ens menjém cinch agents d' ordre públich.»

* * *

En cambi, la gent pacífica á lo millor s' han de menjar una bomba de dinamita dels anarquistas. Y qui gemega ja ha rebut.

Ha mort Eloisa Gorrioz, artista dramática molt volguda del públich de Barcelona.

La primera vegada que 's presentá aquí, jove, hermosa, encisadora, realisava ab sa veu carinyosa y ab son posat ignocent, l' ideal perfecte de la dameta ingénua. Un dels papers que més li esqueyan era 'l tipo de colegiala de la comedia de Miguel Echegaray, *Sin familia*. Hi estava verdaerament deliciosa.

Posteriorment contragué matrimoni ab l' actor Romea D' Elpas, y al poch temps enviudá, sense haver deixat may de dedicarse al teatro, y á pesar de que ja no tenia la frescura de la ingenuitat juvenil, ni la forsa de una primera dama, encare 's feya admirar pel seu talent y per la seva hermosura.

Los bolsistas, ab molta previsió, 's disposan á no permetre l' entrada al Saló de contractacions á ningú que no vaja provehit de un carnet que acrediti la seva personalitat.

¿Y las bandadas de guatllas que 's fican allí dintre, també necessitarán anar documentadas? ¿No hi haurá medi de posarlas en quarentena?

¡Cuidado que molts vegadas causan tants ó més estragos que las bombas de dinamita!

Tenen rahó las masses del Liceo que reclaman la reapertura del Gran Teatro, perque la seva subsistencia depén exclusivament del treball.

L' altre dia 's presentaren á l' autoritat municipal, y 'l mestre Mugnone que parlá per ellas, pronunciá paraulas molt sentidas, acabant ab la següent frase:

—Si 'l Gran Teatro no s' obra prompte, serà precís sustituir lo lleterero de la séva fatxada, per un altre que diga: *Cementiri del Liceo*.»

Es necessari, perque aixó no succeheixi, que las molts personas habituals concurrents á las funcions d' opera, donant probas de valor cívich, influheixin perque la temporada lírica 's reanudi, compromentse tothom á assistirhi, encare que no siga tant per divertir-se, com per contribuir á restablir la normalitat á Barcelona y per afavorir á las quatrecentas familias que viuen directament de las funcions del Gran Teatro.

Entre las molts maneres qu' existeixen de combatre al anarquisme, no son las menos eficassas la serena energia, 'l desprendiment y l' amor al pròxim.

Ja surten ab que l' expedient de agregació dels pobles del Plá de Barcelona s' ha extraviat.

¡Y aixó que per forsa havia de ser molt voluminós!....

Ara no més falta que 'l govern entauli un expedient especial en averiguació del extravío.

Y aixís, fent molt treball y adelantant ben poca feyna, al dia del judici bé s' hi arribará de una manera ó altra.

Lo *Scientific Correspondant* diu:

«Existeix un fet apenas conegut, y ab la séva publicació s' evitarán segurament molts accidents desagradables, y es: que contenint la respiració 's pot maniobrar impunement en los vespers y en las areas d' abellas, sense por al agulló de aquests insectes.

»Siga degut á que ab la suspensió del alé 's tanquin los poros ó á que sobrevingan emanacions especials del cos humá, lo cert es que la pell queda exempta de picadas, y que 'l medi es infalible.»

* * *

Ab perdó del *Scientific Correspondant*: aquest medi que dona com un fet apenas conegut, es molt vell.

Quan jo anava á estudi, y fa de aixó més de 36 anys, ja 'ls xicots l' empleavam.

Aguantantnos l' alé, no 'ns feyan de molt tan mal las palmetadas del mestre.

LAS DONAS DE PARIS

En un periódich divertit espigolo la següent anécdota:

Un pintor de Málaga vá ser cridat á un poble de aquella província, encarregantli l' arcalde que pintés lo rétol de alguns carrers.

—En aquest—li digué l' autoritat—m' hi posará: *Calle del Real*.

Una vegada llista la lápida, l' ajuntament en massa protestá, alegant que costava de llegir.

En efecte la lletra era gòtica y no tothom sabia interpretar-la.

—Es necessari que ho posi més clar, que tothom ho entengui—li digué l' arcalde una mica incomodat.

Y 'l pintor borrarà «*calle del Real*» y en lloch de aixó hi trassá la següent inscripció:

—«*Calle de los veinte y cinco céntimos de peseta.*»

Quèntos

Consideració, qu' en un dia rigorós de hivern, feya un subjecte dedicat al escamoteig de rellotjes y porta-moneda:

—Malehit siga l' hivern cent mil vegadas. Ab un temps

aixís, impossible guanyarse la vida. Tothom vá pel mon ab las mans ficadas á las butxacas.

Apenas fá tres mesos qu' en Gabriel y la Elissa son casats y arman unas *saragatas, que tots los vehins se 'n enteran.

Un dia, després de las paraulas groixudas passen als fets, tirantse 'ls plats pel cap.

Y un que viu davant mateix del seu pis, exclama al contemplar l' escena:

—¡Ja 's coneix que son nuvis!—Ara comensan á entrar á la *lluyta* de mel.

Un xitxaretlo que freqüenta la casa de una senyora americana, ahont solen guardarse ab molt esmero las reglas de l' etiqueta, s' acosta á la gabiá del lloro, disposantse á ferli una carícia ab lo dit.

Fot. Reutlinger.—Paris.

Margueritte Ugalde

Filla de la antiga empresaria dels *Bufos*. L' any passat creá en lo teatro *Folies Dramatiques* lo paper principal de «*Les 28 jours de Clairette*,» obra molt aplaudida en espanyol, ab lo titol de *El Húsar*.

Com á dona no es una maravel·la; pero es molt simpática. Va al *Bois* cada tarde en un cotxe públich de *L' Urbaine* ó en un modest *Sapin*. Diu que pensa casarse ab un bon mosso que ha gastat ab ella casi tota la seva fortuna.

—¡Cuidado! Miri que 'l llorito pica á las personas que no coneix.

Lo xitxa a retlo, apartantse:

—Donchs bé, D.ª Pancha, aixó ray... Tingui' amabilitat de presentarmhi y 'm coneixerá.

En Pepito, que 's una criatura molt espavilada, després de haver fet molta bondat durant, cinch ó sis minuts, permaneixent quiet com una estátua, reclama de la seva mamá la recompensa que li ha promés.

—Tu m' has dit que si era bon minyó, 'm donarias tot lo que voldria.

—Si, es veritat... digas ¿qué vol?

—Vull... vull... que 'm donguis permís pera ser una estona ben dolent.

En una exposició de pinturas, vá saltar un clar que sostenia un quadro de un cert pintor tant pretencios com insignificant.

Al sentir l' estrépit que vá fer al caure, un crítich que allí 's trobava, girá la cara y exclamá:

—Es la primera vegada que un quadro del Enrich fá ruido.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactifich, per augmentar la cantitat y millorar la calitat de la llet. Utilissim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarreich-estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

UNICH DEPÓSIT:

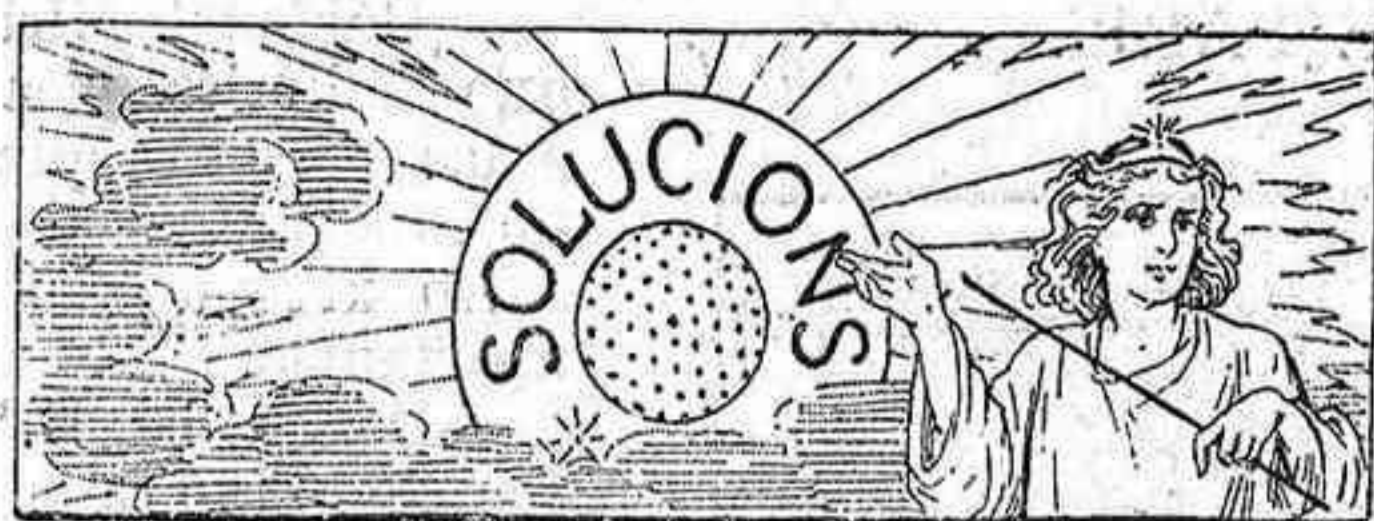
AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petrítol, 2, Barcelona

- 1.ª XARADA.—*Er-mi-ni-a.*
 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo núvol negre.*
 3.ª CREU DE PARAULAS.—A M
   R O
   A R E N A S
   M O N I C A
   A C
   S A
 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Espunyola.*
 6.ª GEROGLÍFICH.—*Té més punts una dona que mitja dotzena de mitjas.*

XARADA DRAMATICA

I

La escena representa un carrer qualsevol.

Personatjes D.ª Leonor y D. Hu-dos-tres.—Escena última

D. Hu-dos-tres. Per fi os trovo

D.ª Leonor.

Y en mal hora.

D. Hu-dos-tres. ¿Qué 'm voléu dir? sigueu breu No tant.

D.ª Leonor. ¡Sil!

D. Hu-dos-tres.

M' escoltaréu tant com jo vulgui, senyora.

D.ª Leonor. Aixó será bo per di.

D. Hu-dos-tres: Y també bo per probá.

D.ª Leonor. Veyam, donchs qui guanyará, la victima ó 'l butxi.

D. Hu-dos-tres. Ja sabéu que soch *hu-dos* y 'l que vull ho consegueixo.

D.ª Leonor. No m' espanto ni 'm rendeixo al vostre parlar furiós; que si bé vostra *total* está ja del tot probada, també una dona ultratjada li pot clavar un punyal.

(*Se treu un punyal.*)
 D. Hu-dos-tres. Aqueix parlá tant m' altera, que ja no 'm puch aguantar *Li arrebatá 'l punyal mes tot d' un plegat cau agenollat y ab tó suplicant y amorós diu los dos següents versos.*

Mes ¡ay!... si 'm vol perdoná, encara la trobo encisera.

D.ª Leonor. ¿S' humilla vostra bravura?

D. Hu-dos-tres. S' humilla... davant de vos; davant d' eix rostre agradós, d' aquest detxat d' hermosura.

D.ª Leonor. ¿Y gosa parlar així 'l que tenint experiencia abusá de ma ignoscencia ab malvat y pervers fi?

D. Hu-dos-tres. ¡Trist recort el d' aquell dia. (*delirant.*)

al pensarhi, mes s' inflama d' amor mon cor, ¡pobra dama! ¡Ah! vaig matar sa alegria. Y jo, infame, vaig fugir deixantla allí abandonada; ¡pobreta! y qué desgraciada,

REFLEXIONS D' UN PARE

F. GOMEZ SOLER

—Si fins ara, á pesar d' abundar los homes, no hem pogut casarlas ¿qué succehirá d' aquí endavant, ab la gran exportació de joves que 's fa á Melilla?

LÓPEZ, EDITOR, Rambla del Mitj, n.º 20.—Barcelona
Llibrería Espanyola—Correu, apartat, núm. 2.

NÚMERO EXTRAORDINARI

LÁMINAS DE MELILLA

DEMÀ DISSAPTE
gran número
EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA

DE

GRACIA

Text de actualitat

Láminas de M. MOLINÉ, APELES MESTRES

Y DE NOSTRE CORRESPONSAL A MELILLA

JOSEPH BLANCO CORIS

Lo número será interessantíssim
tant pel text com per sos dibuixos.

8 planas Preu 10 céntims

IMPORTANTÍSSIM

Toca ja al seu fi l' impressió de

L' ALMANACH

DE

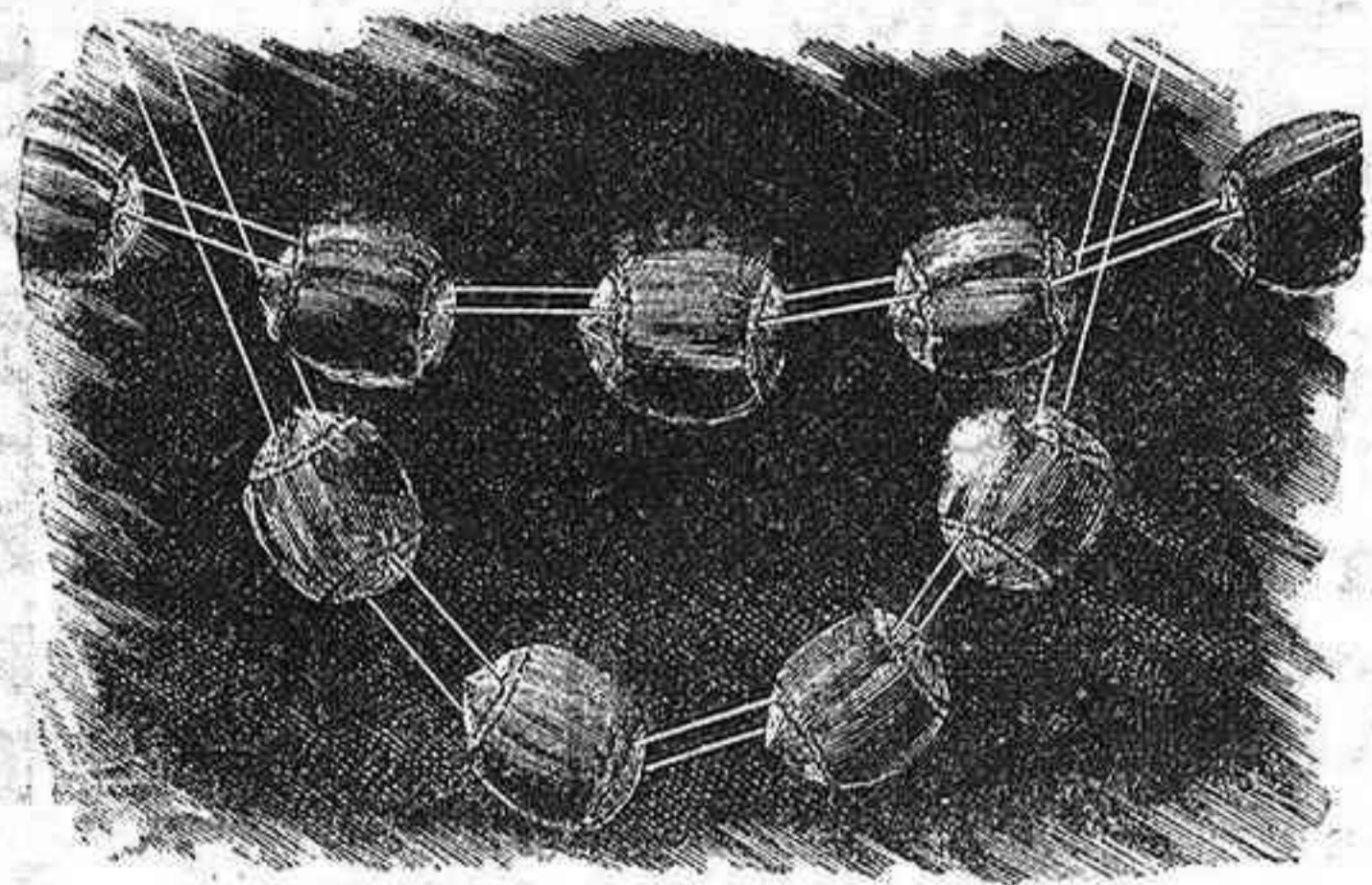
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

SORTIRÁ DINTRE DE POCH

Avisem als corresponsals, perque fassin lo pedido sens perdre temps, pues las demandas se servirán per rigurós torn.

DISTRACCIONS CASULANAS

LO COLLARET D' AVELLANA

Si raspan lleugerament una avellana ab un ganivet, descobrirán en la closca varis foradets que la recorran en sentit longitudinal. Los forats hi son en número de 35.

Ara bé: si tenen prou paciència per passar un cabell per aquests forats, en la forma que 'l dibuix marca, podrán combinar un collaret, que no per senzill deixa de ser elegant.

Las avellanas que s' emplehin per aquesta operació han de ser ben secas: lo cabell s' ha de enfilar per l' extrém del arrel.

- D.ª Leonor. ¡quant haurá hagut de sofrir!
Calmá, sossego...
(procurant sossegarlo)
- D. Hu-dos-tres. ¡No, no!
(creix son deliri).
só un malvat, só un criminal...
(trobantse 'l punyal).
¡Ah!... sí; ara aquest punyal
venjará ma traició.
(Se clava 'l punyal).
- D.ª Leonor. ¡Tres quatre! papá, compassió
(cridant).
¡Socorro! ¡Veniu aquí!...
- (Y quan tothom es allí
ab pausa baixa 'l teló.)

FRANCISCO CARRERAS PADRÓS.

II

Total al públich servia
una xicota dos-tres
qu' estava á la Boqueria
y que d' Hu-terça diu qu' es.

J. BLANCH Y NEGRE.

ANAGRAMA

Ves á casa D. Tot Gual
y pórtali aquest paquet
que m' ha donat lo total.

CISQUET CARRERA Y FASOL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Tot fill de Barcelona n' es.
6 6 9 1 5 3 2 6.—Partit.
2 6 2 3 4 7 8.—Escriptor célebre.
1 2 3 1 5 3.—Ofici.
1 2 3 4 7.—Al mar n' hi ha.
3 7 4 2.—A Montjuich n' hi ha.
7 6 9.—Per amanir.
4 2.—Bestia.
9.—Vocal.

REY NANO.

TRENCA-CLOSCAS

CARME FANC
TUDELA

Formar ab aquestas lletras lo titol de una comedia catalana.

J. CHALL DE REUS.

TERS DE SILABAS

.....
.....
.....

Primera ratlla: vertical y horisontal: Poble catalá
—Segona: nom de dona.—Tercera: idem.

QUIM.

GEROGLÍFICH

+ | LLE
+ +
3

MARTINIANO TNOF.

FILLAS DE EVA

Fot. Kalmar y Szekely.—Viena.

¿Per qué 's posa d' aquest modo,
ab lo cap mitj de gayrell?
¿Será porque poguém veure
que no te llana al clatell?

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.